

Цивілізаційна парадигма як методологічний тренд курсу «Історія економіки та економічної думки» створює передумови зміни звичних стереотипів економічного мислення пов'язаних з раціональністю і внесенням в систему освіти методів ціннісного виміру господарських явищ і процесів з позицій людино центризму. Роль аксіологічної рефлексії в економічній освіті полягає у визначенні філософського смислу та мети раціонально-економічної дії, та внесення в суспільну свідомість нового розуміння цілей і змісту сучасної освіти. По-перше, як вміння раціонального осмислення дійсності, по-друге, організації різних форм комунікативного спілкування /навчові семінари, студії, турки в деяку вибірку/ не тільки нав-

and similar papers at core.ac.uk

provided by Institutional Repository of Vadym Hetma

як історично визначену цілісність.

Література

1. Приобщение к философии: Новый педагогический опыт / Сост. В. М. Розин. — М.: Книжный дом «Либроком», 2009.
2. *Телегина Т. В.* Образование на перекрестках культур: реформа на Западе и ее интерпретация. — . ТюмГу, 2005.
3. *Ясперс Карл.* Идея университета. — Минск: БГУ, 2006.

Лозовик Ю. М., канд. екон. наук, доцент
кафедри стратегії підприємств

КОМП'ЮТЕРНА БІЗНЕС-СИМУЛЯЦІЯ «ЕКОНОМІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ: ТЕХНОЛОГІЇ ДІАГНОСТУВАННЯ ТА ВИРІШЕННЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИХ ПРОБЛЕМ «БИТВА ТИТАНІВ» ТА ЇЇ РОЛЬ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З «ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВА»

З метою усунення невідповідності у фаховій підготовці спеціалістів, формування у них необхідних навиків роботи, а також зважаючи на зростаючу роль, яку на сучасному етапі відіграють у

навчанні новітні інформаційні технології, все частіше відбувається органічне поєднання теоретичної частини бізнес-тренінгів з використанням бізнес-симуляцій, наочно відтворюючих діяльність віртуального підприємства. Зважаючи на це, мною була розроблена оригінальна бізнес-симуляція «Економічне управління підприємством: технології діагностування та вирішення внутрішньогосподарських проблем «Битва титанів».

Різні версії цієї програми дозволяють вирішувати найрізноманітніші завдання у навчальному процесі на всіх етапах навчання в університеті. Наприклад, на першому курсі при викладанні дисципліни **«Університетська освіта»** передбачається ознайомлення студентів з господарською діяльністю підприємства. Для цього доцільно скористатись міні-версією програми «Битва титанів». За мінімальної кількості вхідних параметрів бізнес-симуляція «Битва титанів» дозволяє ознайомити студентів зі спрощеними формами операційних і фінансових бюджетів. Перевагою такої підготовки є те, що на наступних курсах студенти вже не будуть витрачати час на ознайомлення з бізнес-симуляцією і зможуть швидко адаптуватись до нових, більш складних умов гри зі значно більшою кількістю параметрів.

На четвертому курсі при вивченні дисципліни **«Управління бізнес-процесами на підприємстві»** доцільно скористатись базовою версією програми «Битва титанів». На даний час в університеті вже використовується програма «Ринок» (Sigam), яка є якісно збалансованою і за достатньої кількості параметрів (48) дозволяє аналізувати операційні та фінансові звіти, але на відміну від версії «Битва титанів», не є адаптованою до вітчизняних умов бізнесу. В програмі «Битва титанів» кількість параметрів вводу даних складає 65. Гравцям представляється можливість приймати управлінські рішення за основними бізнес-процесами: постачання, виробництво, збут, фінанси, інвестиції. За результатами гри ігрові команди отримують операційні та фінансові бюджети. При цьому ф.№1, ф.№2, ф.№3 — складені у відповідності до діючих в Україні П(С)БО. Розроблена бізнес-симуляція дозволяє розвинути та закріпити навички: прогнозування обсягів продажу продукції; планування виробничої програми та її ресурсне обґрунтування; розробки операційних і фінансових планів підприємства; оцінки виконання операційних і фінансових планів.

Для **проведення бізнес-турнірів** передбачається використання іншої версії бізнес-симуляції під назвою «Битва олімпійців».

Проведення бізнес-турнірів сприятиме закріпленню навиків управління господарськими процесами підприємства в умовах невизначеності та обмеженого часу на прийняття рішень. Це дозволить визначати кращі команди та рекомендувати їх до участі у міжнародних бізнес-турнірах зі стратегічного управління підприємством.

Бізнес-симуляція «Битва титанів» може бути із успіхом використана для організації проведення виробничої практики студентів на четвертому курсі, оскільки дозволяє сформувати «віртуальні підприємства». На базі цих підприємств студенти зможуть вирішувати різноманітні завдання, передбачені програмою практики: проаналізувати зовнішні та внутрішні можливості загрози для підприємства, а також розробити методичні та практичні рекомендації щодо покращення роботи підприємства.

На п'ятому курсі при вивченні дисципліни **«Економічне управління підприємством»** передбачається використання розширеної версії програми «Битва титанів з олімпійцями», яка дозволить закріпити навички складання та взаємоузгодження операційних і фінансових бюджетів за різноманітних сценаріїв поведінки підприємств на ринку, а також проведення перспективної діагностики з використанням авторських методик Ю. М. Лозовика, О. С. Коцюби та ін. Студент зможе впливати на 96 параметрів і отримувати розгорнуту інформацію у відповідності до управлінського та фінансового обліку.

Отже, різноманітні версії програми «Економічне управління підприємством: технології діагностування та вирішення внутрішньогосподарських проблем «Битва титанів» можуть успішно використовуватись для навчання студентів, починаючи з першого курсу.

Література

1. Айзенфюр Ф. Деловая игра «Зигам-рынок». Методические рекомендации играющих команд / Ф. Айзенфюр, П. Банщиков. — К.: КГЭУ, 1992. — 65 с.

2. Лозовик Ю.М. Бізнес-симуляція «Економічне управління підприємством: технології діагностування та вирішення внутрішньогосподарських проблем «Битва титанів» // Авторське свідоцтво № 36 675 від 25.01.11 р.

Таблиця 1

**ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА БІЗНЕС-СІМУЛЯЦІЙ, ЯКІ РЕАЛІЗУЮТЬСЯ
У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТІВ ЗА НАПРЯМКОМ ПІДГОТОВКИ «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»**

Курс	Назва бізнес-симуляції	Назва дисципліни	Кількість вхідних даних	Звітні документи	Ключові компетенції
1.	Мініверсія «Битва титанів»*	Університетська освіта	8—10	Спрощені форми операційних та фінансових бюджетів	Ознайомлення з господарською діяльністю підприємства
2.	ВІАЛ+*	Мікроекономіка, економіка 2	від 20 >	Операційні та фінансові форми — управлінські (?)	Аналіз ринків продукції та поведінки конкурентів, розробка стратегій і тактики на ринках недосконалої конкуренції, оцінка впливу стратегій на фінансові результати
3.	1С-Бухгалтерія*	Бухгалтерський облік	від 10 >	Первинні документи, форми податкової та фінансової звітності	Оволодіння навиками введення бухгалтерського та податкового обліку, заповнення обов'язкових форм звітності
4.	«Ринок» / Sigam Базова версія «Битва титанів»*	Дисципліна «Управління бізнес-процесами підприємства»	48	Управлінські форми операційних та фінансових звітів	— Управління бізнес-процесами на підприємстві, які функціонують на ринку олігополії; — прогнозування обсягів продажу продукції; — планування виробничої програми та її ресурсне обґрунтування; — розробка операційних і фінансових планів підприємства; — аналіз виконання операційних і фінансових планів.
			65		
		Бізнес-турнір серед найкращих команд ФЕМ	65	Операційні бюджети — управлінські; ф1, ф2, ф3 — складені у відповідності до П(С)БО	
5.	Розширена версія «Битва титанів»*	Виробнича практика	65 / 96	Операційні бюджети — управлінські; ф1, ф2, ф3 — складені у відповідності до П(С)БО	Оволодіння навиками комплексного та системного аналізу діяльності підприємства за основними господарськими процесами; закріплення навиків виконання індивідуальних робіт з фахових дисциплін на базі віртуальних підприємств
		Економічне управління підприємством	від 96 >	Операційні бюджети — управлінські; ф1, ф2, ф3 — складені у відповідності до П(С)БО в Україні	Складання та взаємоузгодження операційних і фінансових бюджетів за різноманітних сценаріїв поведінки підприємств на ринку; проведення перспективної діагностики (авторські методики Дозовика Ю. М., Кошоби О. С. та ін.)

* — пропонується до впровадження